

KLIMA ŠKOLY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zpráva z evaluačního nástroje Klima školy

Škola	Testovací škola - vyzkoušení EN, Praha
Termín	29.9.2011 - 27.10.2011

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli, milí kolegové!

Dovolu, abychom se stali Vašimi průvodci při interpretaci výsledků evaluačního nástroje Klimatu školy, které bylo zjišťováno prostřednictvím souboru dotazníků pro žáky, učitele a rodiče. Klima školy je odrazem objektivní reality celkového školního prostředí v subjektivním vnímání, prožívání a hodnocení osob, které se podílejí na životě školy. Jinak řečeno, klima školy je úzce spojeno s prostředím školy, z něhož vyplývá. Jedná se o specifický projev školního prostředí, který prožívají žáci, učitelé a rodiče, ale i další osoby, jež se účastní školního života. Někdy bývá klima školy zjednodušeně vysvětlováno jako život ve škole, nálada školy, kvalita školy, image školy, socializační efekt školy, duch školy či étos školy. Získat „reálný“ obraz klimatu školy lze jen díky sledování odpovědí všech tří skupin respondentů a průnikům jejich odpovědí v obsahově shodných položkách. V případě příznivého (pozitivního) klimatu ve vaší škole lze s jistou mírou opatrnosti konstatovat, že se učitelům, žákům a rodičům ve vaší škole nebo její části líbí, jsou v jejím a s jejím prostředím spokojeni. Projevuje se to nižšími hodnotami indexů (průměrů). Nepříznivé klima se odráží ve vyšších hodnotách indexů (průměrů). Je zřejmé, že pocit ze života ve škole nemusí mít dotazované skupiny stejný. Zvláště jednotlivci se mohou ve svých hodnoceních lišit. Pokud se budete chtít zabývat rozdíly ve vnímání prostředí školy žáky, učiteli a rodiči, můžete postupovat obdobně jako u celkového pohledu na školu všemi zúčastněnými, avšak výpovědi žáků, učitelů, a rodičů vám poskytnou tři pohledy na klima školy.

Soubor dotazníků vypovídá o pocitech z budovy školy a jejího vybavení, estetického ztvárnění, o vnímání osob, které se účastní života ve škole (jejich vlastnostech, kompetencích atd.), o prožívání vztahů mezi těmito osobami (žáky, učiteli a rodiči), o způsobech prožívání kurikula školy a jejich vnějších projevu.

Dotazník klimatu školy pro žáky obsahuje 53 položek, dotazník klimatu školy pro učitele se skládá z 46 položek a dotazník klimatu školy pro rodiče má 48 položek, a to včetně demografických ukazatelů. Všechny dotazníky mohou mít o dvě položky méně, v případě, že škola nezvolila položky týkající se školní jídelny a tělocvičny (pouze tyto dvě byly volitelné).

Ve vyplněných dotaznících respondenti hodnotili jednotlivé položky na čtyřbodové škále rozhodně souhlasím, spíše souhlasím, spíše nesouhlasím a rozhodně nesouhlasím. U některých položek byla škála obrácená, tvrzení rozhodně souhlasím bylo v těchto případech negativní.

Interpretace

Základní informace o výsledcích šetření klimatu školy vám poskytuje tabulka, v níž naleznete návratnost dotazníků od respondentů v poměru k velikosti školy či její části. Dále tabulka informuje o indexu percepce jednotlivých skupin respondentů a směrodatné odchylce v odpovědích v rámci jednotlivých skupin. Bližší specifikace statistických ukazatelů následuje pod tabulkou.

	žáci		učitelé		rodiče	
	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol	vaše výsledky	výsledky podle stejných typů škol
Návratnost dotazníků (%)	1	-	3	-	1	-
Index percepce (aritmetický průměr)	2.22	-	2.47	-	2.82	-
Směrodatná odchylka	0.82	-	0.9	-	0.91	-

Aritmetické průměry

jsou průměrné hodnoty každé položky dotazníku zprůměrnované následně za celý dotazník a celou skupinu respondentů, případně všechny skupiny respondentů u souhrnného indexu klimatu v závěru zprávy. Teoreticky se hodnoty průměrů mohou pohybovat v intervalu 1 až 4. Čím nižší hodnota aritmetického průměru, tím může být klima školy příznivější.

Index percepce klimatu

školy je aritmetickým průměrem za jednu skupinu respondentů. V případě, že se objeví u některé skupiny respondentů vysoké hodnoty indexu percepce klimatu, nahlédněte do přehledu vyhodnocených položek seřazených podle hodnoty aritmetických průměrů od nejvyšší po nejnižší hodnotu. Vysoké hodnoty aritmetických průměrů položek upozorňují na nutnost věnovat obsahu položky zvýšenou pozornost avšak v kontextu s ostatními položkami.

Směrodatná odchylka

vypovídá o míře shody odpovědí v každé skupině respondentů. Nižší hodnota směrodatné odchylky naznačuje vyšší shodu a vyšší hodnota ukazuje na nižší shodu v odpovědích respondentů, resp. jejich nejednoznačnost až protichůdnost.

V případě, že v databázi výzkumu klimatu školy se objevuje obdobný subjekt jako vaše škola nebo její část, máte možnost porovnat své výsledky s tímto subjektem, a to jak v hodnotě indexu percepce, tak i s hodnotou směrodatné odchylky.

Velké rozdíly v indexech percepce a vyšší hodnoty směrodatných odchylek mezi jednotlivými skupinami dotazovaných upozorňují na možný problém ve vnímání klimatu školy jako celku. Z odborné literatury a zkušenosti je známo, že učitelé se stylizují do očekávaných odpovědí v otázkách týkajících se jejich profese.

Odpovědi skupin respondentů na vybrané položky dotazníků

Při výběru položek byl brán ohled na jejich výpovědní hodnotu, jednoznačnou interpretaci a možnosti reagovat na zjištěnou skutečnost uspokojením či kroky vedoucími k zlepšení. Pozor na opačnou interpretaci u negativně formulovaných položek.

Dotazník pro žáky	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Jídlo ve školní jídelně mi vždy chutná.	0	0	---
Myslím si, že učitelé nadržují některým spolužákům.	2	0	2 - 100
Když potřebuji, tak mi spolužáci poradí.	2	0	2 - 100
Učitelé mi pomáhají při řešení problémů ve škole.	4	0	4 - 100
V hodinách se hodně naučím.	3	0	3 - 100
Učitelé oceňují jen mé znalosti, ale ne moji snahu.	1	0	1 - 100
Učitelé učí jednotvárně.	2	0	2 - 100
Suplování je nám dostatečně dopředu oznámeno.	2	0	2 - 100

Dotazník pro učitele	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Se stravou ve školní jídelně jsem spokojen.	0	0	---
Komunikace mezi vedením školy a učitelé je bezproblémová.	1	0	1 - 100
Žáci naší školy si nejsou ochotni vzájemně pomáhat.	3	0	3 - 100
Mám strach z některých žáků naší školy.	4	0	4 - 100
Bojím se některých kolegů ve škole.	3	0	3 - 100
V naší škole mohu plně uplatnit svůj potenciál nad rámec výuky.	2	0	2 - 100
V naší škole se nic zajímavého neděje.	3	0	3 - 100
Můj rozvrh hodin mi každoročně vyhovuje.	2	0	2 - 100

Dotazník pro rodiče	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Modus / procento odpovědí
Mé dítě je spokojeno se stravou ve školní jídelně.	0	0	---
Učitelé mají pochopení pro problémy mého dítěte.	3	0	3 - 100
Myslím si, že ve vedení této školy jsou schopní lidé.	3	0	3 - 100
Někteří učitelé se ke mně chovají nadřazeně.	4	0	4 - 100
Třídní učitel mě dostatečně informuje o mém dítěti.	4	0	4 - 100
Domnívám se, že moje dítě může zažít ve škole úspěch.	3	0	3 - 100
Dítě chodí ze školy příliš unavené.	4	0	4 - 100
Tuto školu mohu doporučit svým známým pro jejich děti.	3	0	3 - 100

Modus

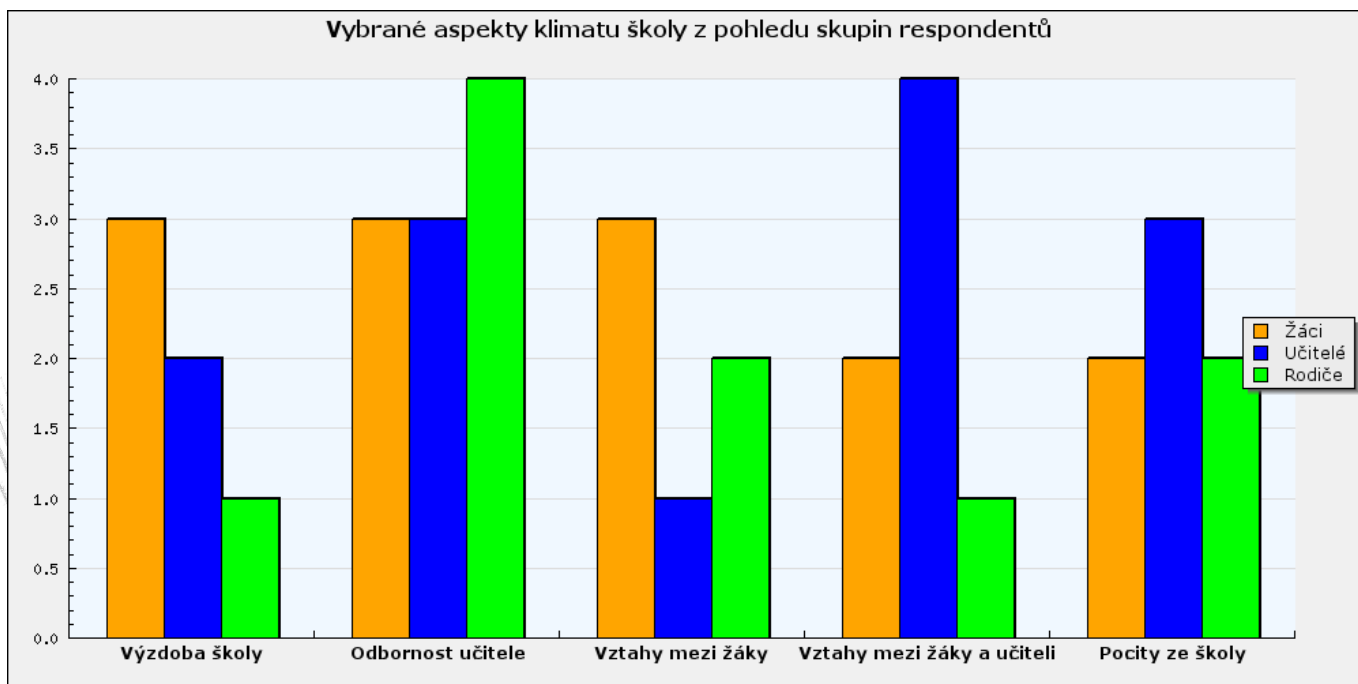
je hodnota, která se v daném souboru respondentů vyskytuje nejčastěji. Představuje typickou hodnotu odpovědi u každé položky sledovaného souboru. Modus je zjišťován pouze u vybraných položek v tabulkách a v příloze jeho hodnota doplňuje aritmetický průměr a směrodatnou odchylku.

Vybrané aspekty klimatu školy z pohledu skupin respondentů

Vybrané aspekty klimatu školy jako je výzdoba školy, odbornost učitele, vztahy mezi žáky, vztahy mezi učiteli a žáky, pocity ze školy naleznete v grafickém znázornění v prostorovém sloupcovém grafu. Aspekty odpovídají významným oblastem, které se podílejí na kvalitě klimatu školy. Jednotlivé aspekty byly sledovány u všech skupin respondentů.

Sloupcový graf

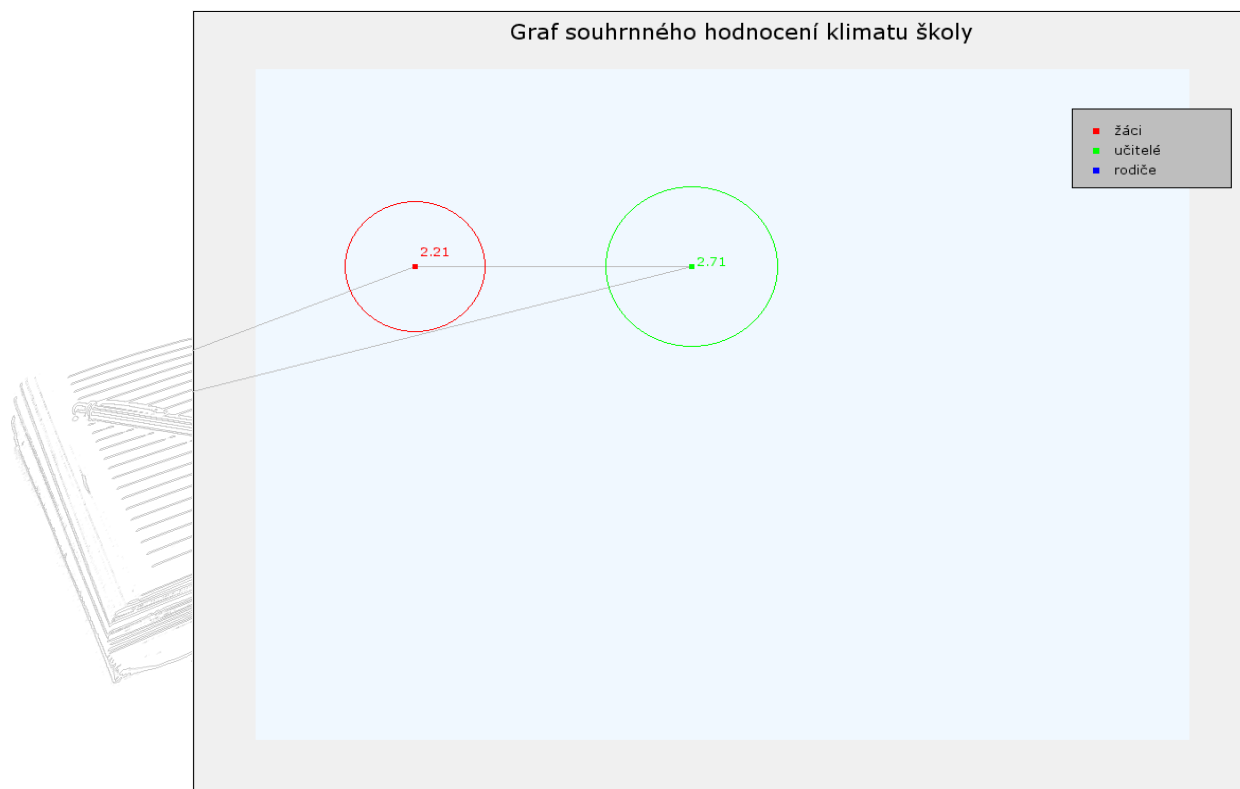
vznikl z hodnot aritmetických průměrů za jednotlivé skupiny respondentů v jednotlivých položkách.

Rozdíly ve výškách sloupců jednotlivých aspektů ukazují míru shody mezi jednotlivými skupinami respondentů při hodnocení daného aspektu. Rovněž lze mezi sebou porovnat i hodnocení jednotlivých aspektů. Čím nižší sloupce, tím je hodnocení aspektu skupinou respondentů pozitivnější.

Souhrnné hodnocení klimatu školy

Pro znázornění souhrnného klimatu školy je použit výpočet Euklidovských vzdáleností. Euklidovské vzdálenosti vycházejí z průnikových položek všech dotazníků. Vyjadřují míru shody v percepci klimatu školy. Čím jsou jednotlivé body k sobě blíže, tím je shoda v percepci klimatu školy jednotlivých skupin respondentů vyšší.

V jednotlivých bodech žáci (Ž), učitelé (U), případně rodiče (R) jsou uvedeny hodnoty indexu percepcie klimatu školy uvedené skupiny respondentů, tomuto indexu odpovídá podle měřítka i velikost opsané kružnice. Grafické znázornění vám přiblíží shody či rozdíly v percepci jednotlivých skupin.